

Loode-Eesti kui turismisihtkoha arendamise arutelu

5.12.2017

Kernu mõis

Nelja Valla Kogu
Kodukant Läänemaa
Lääne-Harju Koostöökogu

Päevakava ja -kord

10.00-10.15 Tervitussõnad, sissejuhatus teemasse

10.15-11.00 Inspiratsioonikõne

11.00-11.30 Piirkonna mobiilipositsioneerimise uuring

11.30-12.30 Rühmaarutelud

12.30-12.45 Rühmaarutelude kokkuvõtted

12.45-13.00 Lõpusõnad

Hinsbiratsiooni kah!

- Miks on piirkonnaturismi ja külastuskeskkonna arendamine oluline, kes ja kuidas sellest võidavad?
- Milline võiks olla Loode-Eesti kuvand?
- Kes on Loode-Eesti piirkonnas sihtrühmad?

Miks turism ? Kõvad põhjused

- Turism ei ole eesmärk, vaid vahend
- Majanduslikud mõjud
  - Mikro, väike ja keskmine ettevõtetus ehk ettevõtted
  - Töökohad (uued ja olemasolevad) ja toimetulek + sotsio-demograafiline profiil
  - Majanduse ja ettevõtluse struktuur
  - Kulutustest teenimine otse (1. tasand) ja ringiga (2. + 3. tasand)
- Ökokeskkond
  - Keskkonna korrastamine ja riskide maandamine
  - Suhtumine jätkusuutlikkusse ja loodusväärtustesse
- Inframõjud
  - Üldine, puhkemaiaanduse ja turismi

Miks turism ? Pehmed põhjused

- Sotsiaal-kultuurilised mõjud
  - Kultuur - ruum, kandjad ja väärtused
  - Kogukonna elustiil ja identiteet ja initsiatiiv
  - Elukeskkonna kvaliteet ehk kultuursevalt elamine + toimetulemine
- Regionaalsed mõjud
  - Areng maale
  - Koostöö
- Maine
  - Identiteet ja sellepõhine kokkulepe kogukonnaga
  - Maine elukeskkonnana ja sihtkohana

NIMBY/MMN-sündroom ja jätkusuutlikkus

- Paikkondlik/kogukondlik vastuseis ohtlikuks või tülikaks peetavate rajatiste loomise ja protsesside edendamise vastu
- Inimesed tavaliselt nõuavad, et sellist objekti ei rajataks või protsessi ei käivitataks nende kodu lähedale, vaid kuhugi mujale
- Inimlikult absoluutselt loomulik ja arusaadav
- Taluvus-/kandevõime – ka sotsiaalne/kogukondlik
- Põhiküsimus – kas juba olemasolevagi vastu võitlemisest keegi võidab ?
- Jätkusuutlikkus = tasakaal majanduse, keskkonna ja kogukonna vahel
- Eesmärgid:
  1. Saada majanduslikku kasu turismisihtkoha(na) toimimisest
  2. Toetada kohalikku kogukonda ja kultuuri
  3. Kaitsta ja edendada ehitatud ja looduslikku keskkonda

Milline turism ?

Ideaalis kogukonnapõhine turism:

- Kohalikud ehk kogukond haldavad turismisihtkohta ehk sihtkoha juhtimist ja arendust teostab või kontrollib kogukond.
- Turismis kasutatava ressursi naabruses elav kogukond on ka selle parima kasutaja ja kaitsja või vähemasti peab ressursi kasutamine toimuma sellega seotud kogukonna nõusolekul ja toetusel.
- Kogukond on ka eluliselt huvitatud turismis kasutatava riskialti loodusressursi kaitsmisest, kuna see on ka nende elukeskkond.
- Selline kogukond ehk selle toimetulek ja olemasolu võib kõige äärmuslikumal juhul otseselt sõltuda vastava ressursi jätkusuutlikkusest.

Kuidas ? Katus peab olema ...

Katus/sihtkoht ehk sihiga koht ei ole eesmärk, vaid vahend

Peab olema katus:

- Kes paneb plaani plaanima ja arengu arenema ehk kes tellib/teeb plaani ja viib selle ellu/jälgib elluviimist ?
- Kes korjab kokku kõik asjalised ja koordineerib poliitikat, visioone, strateegiaid, eesmärke ja tegevusi nende vahel ?
- Koordineeritus plaanipärase arengu (plaanile tugineva arengu) võti;
- Koordineerituse võti on organiseeritus ehk organisatsioon;
- Infovahetus -> koordineerimine -> koostöö;
- Enamasti sihtkoha katusorganisatsioonil rõhk turundusel, informatsioonil;
- Enamasti ei ole kaasatud kogukond;

Ja katus peab ... pidama

Sihtkoha katusorganisatsiooni kanda peaks olema:

- Kõikide asjaliste kaasamine ja nende vahel koordineerimine;
- Sihtkoha turismiküsimustes liidriks olemine;
- Poliitika/plaani koostamine ja teostamine ehk arendus;
- Turundus ja kommunikatsioon;
- Koolitus;
- Seire;
- Uuringud.

Siht ja koht

- Suur-Tallinn
- Tallinna ja Haapsalut ühendavad koridorid (3)
- Suur-Tallinna Rohering
- Erinevate radade, teede, marsruutide haakumine + multimodaalsus (rong + jalgratas, auto + jalgratas)
- Loodus
- Ajaloopärand (lisaks omapärandile saksa, vene, rootsi, nõuka) ja kultuur
- Elus elukeskkond
- Keskused (turismi mõttes 4: Padise, Paldiski – Keila-Joa/Laulasmaa ja Kernu-Laitse ning Noarootsi-Nõva „kobarad“)

Kuvand ?

- Kuvand ei ole eesmärk, vaid vahend
- Kuvand kui kohaturunduse A&O
- Kohaturundus aitab tõsta koha mainet, toimivust ja seega elukvaliteeti
- Kuvandis kokkuleppimine kui mõtestatud ja jagatud edasiminemise baas
- Kokkuleppimine ei tähenda, et kõik on nõus, aga ka nõus mitteolijad vähemalt on teadlikud, miks just selline kuvand ja lepivad mitte kokku, aga ära
- Praegu koht tegelikult puudub ja on ainult koha idee - pole identiteeti ja sellel põhinevat nägu ja lugu, geograafiline määratlus ei toimi/ebamäärane
- Seega tuleks hakata kujundama kuvandit, et jõuda Loode-Eesti brändini
- Alustuseks on teil Loode-Eesti lood ehk Looood

TUULELOHE

- Loodesse suunduv teemanti kujuline tuulelohe.
- Erivärvilised kolmnurgad tähistavad piirkonna kante ja nutikaid kogukondi, koondudes loode suunda ja moodustades ühtse terviku – teemanti, mis on väärtuslik ja ihaldusväärne. Valged jooned on teed, mis viivad loodesse, loodusesse ja lähedalasuvatesse keskustesse ning sümboliseerivad piirkonna head ligipääsetavust. Tuulelohe nöör on küllalt lühike, mis näitab, et tee piirkonda pole pikk ja Loode-Eesti on lähedal. Lohe lendab, mis näitab, et piirkonnal on tuul tiibades ja elu edeneb.
- Piirkondade sisemised väärtused ja sära on näha kolmnurkade värvilahenduses. Värvid sümboliseerivad piirkonda iseloomustavaid maastikulisi elemente: roheline - maa, sinine - meri, helesinine - taevast, valge - teed. Erinevad värvitoonid koos sümboliseerivad ka mitmekesisest tootepakkumist küllastajale ja piirkonna eriilmelisust.
- Seonduvad positiivsed emotsioonid ja situatsioonid: puhkus ja vaba aeg, hobid, pere ja lapsed, mõnus äraolemine, vabadus ja palju vaba ruumi, kontakt loodusega, soodsad tuuled ja olud, rand ja päike, romantiline meeleolu, õnnelik olemine.
- Vanasõna: Loode tuul on taeva luud – lubab eeldada positiivseid muutuseid
- Inglise keeles: North-West-Est

LOODE-EESTI TEEKONNAD / NORTH-WEST-EST ROUTES

- Loode-Eesti lugu jutustavad teekonnad, mis kutsuvad inimesi linnast loodusesse ning tutvustavad ajalugu ja kultuuripärandit.
- Kontseptsioon võimaldab luua lõpmatul hulgal erinevaid teekondi: rannarootsi, kunstnikud, gurmeed, toidukultuur ja -trendid, muusika, kirikud, Vene tsaariaegne pärand, baltisaksa, rannarootsi, peetriaegne, viikingid, põlisasulad, mõisad, militaar, seiklus, filmivõtete paigad, sport, põlisteed, taimede, lindude tundmine, üritusturunduse/konverentsiturismi korraldajad. Teekondadega on võimalik hõlmata kogu piirkond.
- Piirkond on linnale lähedal, ühe päeva tee kaugusel, ühistranspordiga ligipääsetav ning matkamiseks sobilik.
- Kontseptsiooni uudisväärtuslik idee on õpetada linlikku inimest looduses orienteeruma, loodusesse minekuks õigesti riietuma, oma matkateekonna pikkust planeerima, nt fotovõistlusi korraldama. Praktilise info kättesaadavaks tegemine võimaldab info kõrval piirkonna ettevõtjate reklaami näidata.
- Visualiseerimine: kompass, kaart, fotod loodusest, teelolemisest.
- Kõneisikud: fotograafid, loodusemehed, matkamehed.

LOODE-EESTI KAKSIKNIMED

- Piirkonna sümboliks on kakskeelsed sildid – ajalooline ja tänapäevane. Rannarootsi aladel on rannarootsi sildid, muudel aladel muinas/viikingi/kesk/NL-aegsed, mõisade, kihelkondade sildid. Kakskeelsed sildid annavad vihjeid piirkonna ajaloost.
- Kontseptsioon toob visuaalsed esemed suhteliselt tühja looduse keskele. Ning apelleerib inimeste pildistamishuvile, guugeldamishuvile, sotsiaalmeediasse postitamise huvile.
- Kontseptsiooni toetab info hästi kättesaadavaks tegemine veebist, sh info kättesaadavus wikipediast.
- Samal ajal kui rannarootsit iseloomustab sajandeid püsinud asustus mere ääres, seostub viikingitega kaubavahetus, rauatootmine, aarded kaugetelt maadelt. NL aeg võimaldab kõita tähelepanu militaarobjektidel.
- Kontseptsioon toetab kitsamate teemaalade loomist piirkonnas kohaliku turismi edendamiseks, võimalik on luua palju.

LOODE-EESTI 59°/59 LAIUSKRAAD / NORTH-WEST-EST 59 LATITUDE

Piirkonna tähiseks on 59. laiuskraadi mahamärkimine ja sellele rajatud kampaania, mis toetab piirkonna küllastatavuse suurenemist.

Kampaania esitab küsimusi “mida teha ülevalpool 59 laiuskraadil” / “What to do above 59 Latitude” ja pakub neile vastuseid: piirkonnas asuvad söögikohad, toidukultuur, ajalugu, kultuur, seiklus, sport, loodus, meri, matkarajad, kohapeal valmistatud toit, majutus, puhkemajad, suursündmused.

Füüsiliselt läbib 59 laiuskraad Vormsi saare, kulgeb põhjapool Haapsalut, läbi Risti ning sealt edasi kuni Raplani ja edasi. Laiuskraadi mahamärkimine annab võimaluse tõmmata tähelepanu nii lõunapoolt tulijatele kui ahvatleda Tallinna poolt tulijaid linnast väljapoole.

Laiuskraad annab võimaluse rääkida samal laiuskraadil teistest riikidest Rootsis, Norras, ning Alaskalt Kamtšatkani.

Tegemist on ideekontseptsiooniga, mis kõige rohkem keskendub loodusele, looduses liikumisele, meie kliimale, vaatamisväärsustele ja piirkonnas toimuvatele üritustele.

KES

1. Tallinlased
2. Eesti turistid
3. Soome turistid
4. Vene turistid
5. Läti turistid (Balti)
6. Saksa turistid (Kesk-Euroopa)
7. Rootsi turistid (Skandinaavia)
8. Aasia turistid
9. Kohalikud

TALLINLASED

KES

- Pered
- Sõpruskonnad
- Üksikuitajad
- Õpilasekskursioonid
- Piirkonna ürituste publik
- Erapidude publik
- Firmapeod
- Eestlased
- Venelased
- Muud kohalikud rahvused

MILLEST HUVITATUD

- Meri
- Rand
- Vaatamisväärsused
- Seiklusturism
- Rahvaüritused
- Toitlustus
- Päevased väljasõidud
- Kellegi poolt organiseeritud ööbimine
- Kogeda midagi uut ja põnevat

EESTI TURISTID

KES

- Sarnaste huvidega inimeste
- Kontserdi- ja festivalipublik
- Noorte ekskursioonid
- Pered
- Siitkandist pärit inimesed

MILLEST HUVITATUD

- Tegeleda oma hobiga
- Muuseumid, külastuskeskused
- Mererand
- Külastada rahvaüritusi, kontserte jms
- Päevased väljasõidud
- Info parimate toitlustuskohtade kohta
- Info kättesaadavus majutuse kohta

SOOME TURISTID

KES

- Perekonnad
- Sõpruskonnad
- turismigrupid

MILLEST HUVITATUD

- Meelelahutus
- Hobidega tegelemine
- Puhkamine
- Päevased väljasõidud
- Kaubandus, laadad
- Liivane rand, soe meri (Haapsalus)

VEENE TURISTID

KES

- Perekonnad
- Sõpruskonnad
- Turismigrupid

MILLEST HUVITATUD

- Puhkamine
- Kvaliteetne majutus koos toitlustusega
- Ajalugu (tsaarid, Tšaikovski, Vene mõisad)
- Kultuurisündmused
- Loodus
- Tähtpäevade tähistamine

LÄTI TURISTID

KES

- Perekonnad

MILLEST HUVITATUD

- Soodsa hinnaga majutus koos toitlustusega
- Loodus
- Matkamine
- Tallinna, Helsingi lähedus
- Teistmoodi loodus (kivised rannad, rändrahnud)

SAKSA TURISTID

KES

- Perekonnad
- Sõpruskonnad
- Pensionärid
- Tudengid

MILLEST HUVITATUD

- Puhkamine
- Kvaliteetne majutus
- Kvaliteetne toitlustus
- Ajalugu (mõisad, baltisaksa?)
- Loodus
- Meri

ROOTSI TURISTID

KES

- Perekonnad
- Sõpruskonnad
- Pensionärid
- Noored
- turismigrupid

MILLEST HUVITATUD

- Puhkamine
- Kvaliteetne majutus
- Gurmee
- Ajalugu, persoonid, rannarootsi
- Meelelahutus
- Elamused, seiklused

AASIA TURISTID

KES

- Matkajad
- Turismigrupid

MILLEST HUVITATUD

- Puhkamine
- Kvaliteetne majutus
- Kvaliteetne toit ja gurmee
- Loodus
- Grupiturism

KOHALIKUD

KES

- Perekonnad
- Kooligrupid
- Spordiharrastajad

MILLEST HUVITATUD

- Kogukonna üritused
- Seiklusturism
- Mererand
- Spordirajad, üritused
- Tähtpäevade tähistamine
- Kohalikel üritustel osalemine

Kliendiprofiili segmenteerimise maatriks ?

- **Kust ?**
- **Kes ?**
- **Miks ?**
- **Millal ?**
- Kui sageli ?
- Kui pikalt ?
- Kui palju kulutab ?
- Kust ja kuidas tuleb ning kuhu läheb ?
- **Pealinn**
- **Eesti**
- **Sihtkohasisene**
- **Soome**
- Venemaa
- Saksamaa
- Rootsi
- Läti
- Aasia

Kui seda merd ees ei oleks ...

- Vaadake üle lahe Suur-Helsingi pealinnaregiooni toimivust turismisihtkohana
- Vaadake Lääne-Uusimaad, Porvood ja Tuusula järve piirkonda
- Aga kui on meri ees, siis ... Sirje Kuusik & Lahemaa / MTÜ
Koostöövõrgustil Ehedad Elamused + Anneli Kana & Sakundus +
Võrtsjärv + Sibulatee
- Läänemaa ja Harjumaa turismiarendamise pärandist peaks kätte jääma järelnoppest küll ja veel ...

Rühmatöö

- 10-sed rühmad
- 11.30-12.30 Rühmaarutelud
- Teemad:
  - 1) Koostöö
  - 2) Kuvand ja lood
  - 3) Külastatavus ja kliendiprofiil
- 12.30-12.45 Rühmaarutelude kokkuvõtted